

Hai Chữ Tù Duyên

Các bạn thân mến,

Bước qua ngưỡng cửa sáu mươi, sau những bôn ba, vun bồi cho bản thân và gia đình một mức sống có căn bản, tạm yên ổn, tương đối bảo đảm, con cái cũng đã tự lập, tự lo...Tôi thấy mình nhẹ đi nhiều lắm và có nhiều cơ hội, có nhiều thời gian để nhìn lại mình trong quá khứ sau lưng. Nhìn lại với những nụ cười thật ý nhị....

Đề thấy rõ các những cảm nhận gộp nhặt từ những kỷ niệm, cảm xúc: giữa người và người, có thể thấy thật gần và cũng có thể thấy thật xa; Giữa các công việc mình đã từng thực hiện thì có việc thật phức tạp, nhưng cũng có việc rất giản đơn; Hay giữa tình cảm với những người từng đi chung với tui các quãng đường dài ngắn khác nhau và những tình cảm này cũng có thể thật sâu và cũng có thể rất cạn cợt, rất hời hợt....

Cái Duyên, sự Lựa chọn, Số phận, Định mệnh....? đều là những từ ngữ do con người đặt ra, viết xuống để diễn tả sự gắn bó của ai đó với ai đó trong một khoảng thời gian dù ngắn hay dài của hai cuộc đời liên hệ với nhau. Theo tôi, gọi gì cũng được, miễn là đã gặp nhau, đã gần gũi nhau, đã có nhau, đã chia sẻ những cảm xúc ngọt bùi với cùng một lý tưởng, hướng đi trong sinh hoạt thường nhật. Ở đây tôi chỉ xin đề cập nhiều về cái duyên, sự gắn bó tâm linh trong sự có nhau này.

Sự gắn bó này lâu dài và tốt đẹp là chuyện rất khó không phải dễ vì cái nguyên lý Vô Thường lúc nào cũng có mặt trong cuộc đời của bất cứ mọi người. Có khi ta phải chấp nhận hy sinh, chấp nhận mất một cái gì đó để có được một cái gì đó mà ta cho là quan trọng, ta trân quý nó hơn.

Cái Duyên để có một người tri âm tri kỷ là quý nhất trong đời. Tiền bạc dù có chất đầy trong kho thì cũng có lúc mất đi, cả danh vọng cũng vậy. Đời sống bên ngoài không lúc nào cũng êm đềm như những bức tranh mà ta mong ước, có những khi an lành bình thản, nhưng cũng có lúc sóng gió, nghiệt ngã làm cho sự gắn bó, có nhau giữa hai người cũng bị lung lay, đôi khi người ta bỏ lỡ cơ hội tốt đẹp, đánh mất hạnh phúc đang có trong tầm tay. Nhưng mà không trách ai được, ai cũng vì hoàn cảnh sống của mình cả.

Ở đây tôi muốn nhấn mạnh là trong hoàn cảnh chao đảo hiện nay, người may mắn và hạnh phúc nhiều là những ai có một mái ấm gia đình, họ được gia đình bao bọc kín kẽ, họ luôn có một góc bình yên để tâm hồn lặng xuống thanh thản nghĩ ngợi, nhìn và trải nghiệm cuộc sống; nói như thế không có nghĩa là không bao giờ họ gặp khó khăn, gian nan; nhưng nhờ nguồn thương yêu không vụ lợi của gia đình giúp họ nhẹ nhàng hay dễ dàng vượt qua; không phải là họ không có bạn bè, có chứ, nhưng không phải ai cũng đều là người tốt và sẵn sàng hy sinh cho mình.; bạn bè chỉ là bạn bè thôi, ít khi nào bằng mái ấm gia đình được. Gia đình được xem là cái nôi để nuôi dưỡng con người bằng tình thương yêu, từ bi bác ái, bao dung, tha thứ, dạy cho ta từ trong nhà ra đến ngoài xã hội với tấm lòng luôn rộng mở, để một lần nào đó ta sẽ chột thốt lên „...yêu em, lòng chột từ bi bất ngờ...(TCS)“, cái bất ngờ đó thiệt ra đâu phải là bất ngờ, hạt từ tâm đó đã được gieo từ trong nôi lâu rồi! Ta được dạy dỗ để biết cho đi mà không hề nghĩ đến nhận lại, ta biết thực tập sống tử tế với mọi người, ta biết nói tiếng „thôi kệ“ để bỏ qua cơn giận, sự hẹp hòi mà bạn bè, xã hội bên ngoài dành cho mình.... Có được mớ hành trang căn bản, quý giá từ mái ấm gia đình là một ân huệ lớn nhất của đời một người, để rồi khi có được một người bạn gắn bó, ta sẽ không có những đòi hỏi như phần đông những người khác, ta không có ý định chiếm hữu, áp đặt lên người đó, ta luôn tôn trọng họ, dành cho họ thời gian và không gian để họ phát triển tự nhiên, ta có thể ngồi với người đó hàng giờ trong im lặng bên tách trà thơm, bên ly cà phê nóng, hai người không cần nói với nhau lời nào, nhưng cả hai đều cảm nhận sâu sắc sự có mặt cho nhau, rất thân thương và gần gũi, một sợi tơ mang đầy màu sắc của cuộc đời chìm nổi đã và đang buộc chặt hai tâm hồn với nhau, họ nghe rõ như hai con tim cùng đập chung một nhịp. Và tình cảm đẹp cho nhau đòi hỏi cả hai bên phải trang trọng đặt trên cao để trân quý và tôn trọng, để hai bên luôn nhìn thấy và hướng về, chứ không nên nhìn một cách rất thấp, chỉ để thỏa mãn cho các nhu cầu tham ái tầm thường của đời sống tạm bợ này.

Cái duyên của hai người dù ở trong hoàn cảnh nào cũng xứng đáng được trân quý và nuôi dưỡng, duyên lành thì gắn bó lâu dài, duyên không trọn thì có níu kéo cũng vỡ tan. Dù người đó có chia sẻ cuộc sống ngoài đời với bất cứ một ai thì sự gắn bó của đôi bạn tri âm, tri kỷ (không phân biệt giới phái) vẫn có thể trường tồn đẹp đẽ với ý nghĩa ân tình của nó là chuyện đôi khi không dễ duy trì, nhưng cũng không khó khăn lắm đâu khi ta luôn nghĩ về nhau, mong muốn cho nhau „đừng khổ“, có cuộc sống „bình an“ dù với ai hay ở phương trời nào đi

nữa.... Như thế cũng đủ lắm rồi! Cần chi phải giành giật, níu kéo, dùng mọi thủ thuật để buộc người đó vào mình, hoặc giả khi người đó có vẫy tay chào....cũng không sao, đối với người còn ở lại, đi sau, thì hình ảnh cũng như đời sống của người đi trước vẫn còn bàng bạc đâu đây...“người ấy vừa bên tôi sáng nay với tách trà, người ấy cùng ngắm trăng mỗi đêm rằm với tôi, người ấy cùng sánh bước với tôi trong công viên mỗi tuần ba bốn bận, đi bên nhau cả tiếng đồng hồ mà không cần nói với nhau một lời nào, chỉ nghe hơi thở của nhau mà thôi....cũng đủ lắm rồi!

Những hình ảnh, tình huống đã một thời làm tôi buồn vui không thiếu và nếu có cơ hội được trở lại cái tuổi xuân thì để sống thì chắc chắn tôi cũng sẽ sống y chang như một thời mình đã sống! Và trong cái sống đó, tôi như người dừng lại sau một chặng đường dài để thăm thía làm sao hai chữ Tùy Duyên. Một nghệ thuật sống vi diệu với trùng trùng duyên khởi và duyên tàn hay duyên đến rồi duyên đi...Để rồi rút tĩa cho chính mình bài học mà đôi khi cả một đời mấy ai thông suốt.

Tất tất những khuôn mặt một thời đó, những tình huống ngày xưa, những cảm nhận như trời dậy trong tôi mỗi khi có cơ hội ngồi thật yên. Tôi thấy mình hạnh phúc quá chừng, cả một bức tranh đời như sống dậy, ngộ ngộ và cười với tôi, thách thức và hỏi tôi: „em còn nhớ hay em đã quên? (TCS)“

Đại để tôi hiểu được rằng:

Đừng để tâm mong cầu mình được đối xử đặc biệt và cũng đừng hy vọng họ sẽ bỏ đi những toan tính với mình. Cứ để tự cái Duyên sắp xếp.

Tôi đã từng thấy nhiều người âm thầm làm việc, không nói nhiều và tôi cũng biết có kẻ chỉ luôn khoa chân múa tay, nhưng chẳng có tích sự gì...Tôi chẳng chút bận lòng, quay vào quản lý tốt bản thân, làm những gì cần phải làm, đi con đường mình đã chọn, gìn giữ lòng lương thiện, sống chân thành, khoan dung, cởi mở với mọi người chung quanh nhưng đôi khi không buông thả mà nên có nghiêm khắc với chính bản thân, hành xử thuận nhân duyên đưa đến.

Đức Phật đã từng dạy: „với người không có duyên, dù có nói bao nhiêu lời cũng bằng thừa, còn như đã hữu duyên thì chỉ cần có mặt, ta cũng có thể thức tỉnh mọi giác quan của họ“.

Tui đã từng chạm trán với những hoàn cảnh không tốt, nhưng nhờ chịu đựng chút thương đau mà tui trở nên rắn rỏi, kiên cường sau đó. Có những việc được cân đo, phân rõ thắng thua, nhưng ngày hôm sau nó trở thành quá khứ. Cũng có những lúc buồn phiền hờn giận...nhưng vài hôm sau nó đã trở thành dĩ vãng....có rất nhiều kỷ niệm đầy cảm xúc như đầu đó mới hôm nào...cái duyên đã đến và cái duyên cũng đã đi.

Mà thật đó, Đôi khi hôm nay nó là việc lớn, nhưng qua một đêm, ngày mai nhìn lại tôi thấy chẳng có gì đáng kể cả.

Chuyện gì thì chuyện, chung quy cũng chỉ là câu chuyện của một người. Vì thế nếu gặp chuyện không vừa lòng vừa ý, xin hãy tự nói với chính mình: „ngày hôm nay rồi sẽ qua đi, ngày mai thế nào cũng đến, hãy buông bỏ tất cả để đón chào và bắt đầu sống một ngày mới!“

Đón nhận đời mình như thế nào là do bản thân lựa chọn, không ai có thể quyết định dùm cho mình. Với tuổi này, mái tóc đã điểm sương, tôi đã học biết lấy nụ cười đối diện với tất cả, và tôi đang từng bước thực hành, mặc dù nó không dễ thực hành lắm đâu!

Nhờ sự yểm trợ và có mặt của bạn bè đồng đạo, anh chị em tụi tôi có niềm tin học hỏi và thực tập chung với nhau để hiểu và sống đúng với hai chữ „Tùy Duyên“ theo tinh thần của Đạo Bụt, hầu có được cuộc sống tương đối nhẹ nhàng, an vui. Tùy duyên chứ không phải tùy tiện.

Tổ thứ nhất của Dòng Thiên Trúc Lâm Yên Tử là Trúc Lâm Đại Đầu Đà – Vua thứ ba của nhà Trần là Trần Nhân Tông - đã cống hiến cho đời bài kệ „Cư trần lạc đạo“ với sự khẳng định: Tùy duyên là một Pháp tu, một nhận thức sống nhẹ nhàng, uyển chuyển, linh động, phù hợp với mọi hoàn cảnh sống mà mình đang có. Sống tùy duyên trong tinh thần vị tha, vô ngã, uyển chuyển, linh động, xả kỷ.....một lối đi dẫn đến sự giác ngộ, giải thoát.

Quý báu và đẹp lắm thay!

Hiên trúc, Đầu Thu 2019
Tâm Hải Đức

Kính mời đọc thêm những bài khác của tác giả tại:
<http://www.vietnamvanhien.org/TamHaiDuc.html> [=<bấm vào]

www.vietnamvanhien.org

